

Každé dva týždne bezplatne na Vašom stole e-mailom alebo poštou.

Kanadskí predstavitelia sa stretli so 14. dalajlámom

Generálna guvernérka Kanady Michaëlle Jean a predseda vlády Stephen Harper sa dňa 29. októbra stretli s duchovným a svetským predstaviteľom Tibeťanov 14. dalajlámom. Kanadský premiér sa s Jeho Svätosťou dalajlámom stretol vo svojej pracovni na pôde

parlamentu (foto: Tom Hanson, Canadian Press). Harperov predchodca Paul Martin, z dnes opozičnej Liberálnej strany, sa s dalajlámom stretol už pred tromi rokmi súkromne v dome ottawského arcibiskupa. Generálna guvernérka prijala dalajlámku vo svojom sídle v Ottawe. Tibetskému predstaviteľovi bolo jednomyselným rozhodnutím v roku 2006 udelené čestné kanadské občianstvo (Mozaika 20/06). Stal sa v tom čase len tretou osobnosťou, ktorej

sa takejto pocty dostalo. Počas svojej návštevy Kanady sa mohol tibetský vodca žijúci od roku 1959 v indickom exile tešiť aj z vysokej návštevnosti svojich prednášok pre verejnosť. www.gg.ca

Kanada má najväčšiu sladkovodnú rezerváciu

Predseda vlády Stephen Harper 25. októbra oznámil založenie najväčšej Národnej vodnej chránenej oblasti (Lake Superior National Marine Conservation Area) v krajine. Stane sa ňou oblasť s rozlohou vyše 10 000 km², ktorá zahŕňa severozápadnú časť Horného jazera ležiaceho na hranici s USA vrátane ostrovov a pobrežia. Tým vznikne najväčšia sladkovodná chránená oblasť na svete. Premiér Stephen Harper zdôraznil, že vybudovanie ochrany v oblasti zachová tunajšiu prírodu pre budúce generácie a zároveň stimuluje miestnu ekonomiku vďaka rozvoju turistiky a nových pracovných príležitostí. Premiér provincie Ontário Dalton McGuinty dodal, že je to výsledok desaťročnej spolupráce medzi tromi úrovňami verejnej správy, pôvodnými obyvateľmi a ďalšími miestnymi subjektmi. www.pc.gc.ca

Kanadania sa „delia o autá“ už od roku 1994

V mnohých krajinách si už občania, vrátane motoristov, uvedomili vysokú cenu, ktorú platia za komfort poskytovaný automobilmi. Jednou z ciest, ako obmedziť ekologické a finančné účinky individuálnej automobilovej dopravy je tzv. delenie sa o autá (car sharing, autopartage). Je to modernejšia a pohodlnejšia verzia používania áut z požičovní. Firma alebo združenie vlastní automobily, ktoré dáva k dispozícii abonentom na vyhradených parkoviskách v meste. Fakturuje im potom poplatky za počet najazdených kilometrov a čas strávený za volantom. Aj keď musia užívatelia tejto služby väčšinou platiť paušálne mesačné alebo ročné poplatky, do určitého počtu kilometrov ročne (10 – 15 000 km) je to stále lacnejšie ako mať vlastné auto. Nemusia totiž sami platiť kúpnu cenu, servis, poistenie a ďalšie poplatky, pretože tie sú zahrnuté v celkovej cene a podelia sa o ne všetci užívatelia auta. Spoločné používanie áut prvýkrát zaviedli Švajčiari (v roku 1984) a v Severnej Amerike Québečania (o 10 rokov neskôr). Dnes sa odhaduje, že tieto služby v Kanade využíva viac ako 15 000 ľudí. Odborníci spočítali, že človek, ktorý sa týmto spôsobom delí o autá s ostatnými, vyprodukuje až o polovicu škodlivín menej ako bežný motorista. Okrem toho mestá ponúkajú vyhradené parkoviská pre tieto autá, čo zjednodušuje parkovanie v preplnených centrách. Služba znižuje celkový počet vozidiel v meste a ľudia vďaka nej viac využívajú mestskú hromadnú dopravu. www.carsharing.ca

Najväčšia severoamerická solárna elektrárň v Ontáriu

V Kanade čoskoro vznikne najväčšia solárna elektrárň v Severnej Amerike. V juhozápadnej časti provincie Ontário má byť do roku 2010 uvedená do prevádzky elektrárň s výkonom 40 MW. Do siete bude schopná dodávať elektrickú energiu zo slnečných lúčov pre 6 000 domácností. 1 milión fotovoltaických panelov pri mestečku Sarnia pokryje plochu 365 hektárov. Ontárijská rozvodná spoločnosť sa zmluvne zaviazala nakupovať elektrinu vyrobenú v tejto elektrárni v období dvadsiatich rokov. Provincia odoberá elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov od výrobcov za výhodnejšiu cenu. Program na podporu využitia obnoviteľných zdrojov energie je podľa ontárijských úradov najvýznamnejším v Severnej Amerike a očakáva sa, že do siete privedie počas desiatich rokov inštalovaný výkon až 1 000 MW čistej energie. www.energy.gov.on.ca

Festival dokumentárnych filmov Jeden svet

V dňoch 7.- 11. novembra 2007 sa v Bratislave bude konať 8. medzinárodný festival dokumentárnych filmov Jeden svet. Na festivale, ktorý organizuje občianske združenie Človek v ohrození uvidia diváci 60 dokumentárnych filmov, ktoré približujú problematiku porušovania ľudských práv, postavenia žien, odkrývajú pozadie konfliktov a globálnych problémov, prinášajú príbehy utečencov a ľudí žijúcich v nedemokratických režimoch, predstavujú rozličné kultúry a náboženstvá. Filmovú prehliadku tradične dopĺňajú diskusie s medzinárodnými a domácimi hosťami - režisérmi, aktivistami, novinármi - fotografické výstavy, koncerty a multikulturálne večery. Diváci budú mať možnosť vidieť aj kanadský film Neželaná minulosť (No Past to Speak of, 2006, rež. Jeremy Gans), ktorý odhaľuje šokujúce znásilňovanie detí v Južnej Afrike a sleduje boj proti predsudkom a falošným mýtom. Film sa taktiež snaží odpovedať na otázku, prečo je práve v Južnej Afrike znásilňovanie detí rozšírené viac ako kdekoľvek inde. Po prehliadke v Bratislave poputuje festival aj do vybraných slovenských miest. www.jedensvet.sk

Viete, že...

ontárijská spoločnosť Research In Motion (RIM) vyrábajúca smartphone BlackBerry sa 23. októbra stala najhodnotnejšou kanadskou spoločnosťou? Stalo sa tak po prvýkrát po dlhoročnej dominancii Royal Bank of Canada. Hodnota akcií RIM na burze výrazne stúpa vďaka dramatickému nárastu počtu užívateľov služby BlackBerry po celom svete (vyše 10 miliónov) a dohode medzi RIM a spoločnosťou Alcatel-Lucent o vstupe na čínsky trh. Ten je so svojimi 500 miliónmi užívateľov mobilných telefónov veľmi atraktívny. Zakladateľ spoločnosti RIM Mike Lazaridis navyše nedávno získal cenu britského týždenníka The Economist za inovácie v oblasti výpočtových a telekomunikačných technológií. www.rim.com

KVÍZ O KANADE

Kedy začne predaj lístkov na zimnú olympiádu vo Vancouveri v roku 2010 a koľko budú lístky stáť? (Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky).

Odpoveď z minulého čísla: Preplávať sústavou riek, kanálov a jazier St. Lawrence-Great Lake waterway trvá lodiam takmer 9 dní.